

Uchwała Programowa nr 1 IX Krajowego Zjazdu Adwokatury

Warszawa 23-25 listopada 2007 r.

W 89 lat po ustanowieniu zorganizowanego samorządu zawodowego adwokatów i 18 lat po odzyskaniu suwerenności Rzeczypospolitej Polskiej, w 3 lata po przystąpieniu Rzeczypospolitej do Unii Europejskiej, IX Krajowy Zjazd Adwokatury, obradujący pod hasłem JUTRO ADWOKATURA, wytycza kierunki działania samorządu adwokackiego, formułując program przyszłości polskiej Adwokatury.

1. Pozycja ustrojowa adwokatury

1.1. Wolna i samorządna Adwokatura jest jedną z podstawowych instytucji systemu ochrony praw i wolności obywatelskich. Artykuł 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza pozycję ustrojową i sposób zorganizowania zawodów zaufania publicznego. Wynikające ze źródła konstytucyjnego: ustrojowa pozycja adwokatury, niezależność adwokatów i samorządu adwokackiego od władzy wykonawczej, piecza samorządu nad wykonywaniem zawodu adwokata (obejmująca także ochronę godności zawodu, kształtowanie reguł dostępu do zawodu, stanowienie zasad wykonywania zawodu i odpowiedzialności dyscyplinarnej), powinny zostać zachowane. W interesie społecznym leży przeciwstawianie się doraźnym, politycznym i propagandowym próbom zmian tych zasad.

1.2. IX Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do podejmowania działań zmierzających do zachowania ustrojowej pozycji adwokatury, wynikającej z art.17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Przyszłość adwokatury

Adwokatura, mając świadomość konieczności zmian, zgodnych z wymaganiami organizacji życia społecznego, jest otwarta na wyzwania współczesności. Zmiany te winny jednak uwzględniać tradycyjne wartości i dorobek Adwokatury.

Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do opracowania programu działań dla budowania pozycji polskiej Adwokatury w XXI wieku. Podstawą strategii aktywnej, nowoczesnej adwokatury winien być art. 17 Konstytucji i niniejsza uchwała Zjazdu. Apelujemy do młodego pokolenia adwokatów i aplikantów adwokackich o aktywne działanie w samorządzie zawodowym.

3. Rola publiczna adwokatury

3.1. Adwokatura, zgodnie ze swą ustrojową rolą, wyznaczoną jej misją publiczną, powinna być szczególnie uwrażliwiona na problemy ochrony praw i wolności człowieka. Powinna aktywnie uczestniczyć w procesie stanowienia i stosowania prawa. Adwokatura, sama nie angażując się po żadnej stronie politycznych sporów, będzie krytycznym komentatorem wydarzeń społecznych, politycznych i gospodarczych, informując opinię publiczną o konieczności szanowania ładu prawnego i strzeżenia praworządnego działania organów Państwa. Krajowy Zjazd Adwokatury apeluje do adwokatów i aplikantów adwokackich, aby brali aktywny udział w życiu publicznym zarówno na szczeblu lokalnym, jak i w wyborach parlamentarnych.

3.2. Szczególna rola musi przypadać współpracy adwokatury z organizacjami pozarządowymi, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, środowiskami naukowymi i akademickimi, środowiskami sędziów, radców prawnych, notariuszy, środowiskami innych nieprawniczych zawodów zaufania publicznego oraz środkami masowego przekazu.

3.3. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do przeciwdziałania obniżaniu jakości prawa stanowionego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ograniczaniu praw i wolności człowieka, bezpieczeństwa społecznego, socjalnego i pewności obrotu gospodarczego.

3.4. Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do występowania przeciwko ograniczaniu praw i wolności człowieka, w tym do składania wniosków o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów prawnych. Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do powołania zespołu prawników, w tym adwokatów, w celu profesjonalnego przygotowywania i popierania takich wniosków oraz do umożliwienia skorzystania z pomocy takiego zespołu wszystkim obywatelom, których prawa i wolności będą zagrożone działaniem władzy publicznej.

3.5. Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do wzmocnienia współpracy samorządów zawodów zaufania publicznego oraz do nawiązania instytucjonalnej współpracy z organizacjami broniącymi praw człowieka i obywatela, praw socjalnych pracowników, w tym ze związkami zawodowymi, organizacjami charytatywnymi, a także z organizacjami przedsiębiorców.

3.6. Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do wypowiedania się we wszystkich sprawach mogących mieć znaczenie dla ochrony praw i wolności obywateli, w tym w sprawach dotyczących istoty zawodu adwokata.

3.7. Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do kontynuowania i wspierania aktywności w ramach adwokackich organizacji i stowarzyszeń międzynarodowych, w tym poprzez rozszerzenie działania przedstawicielstwa Naczelnej Rady Adwokackiej w Brukseli.

3.8. Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do zorganizowania profesjonalnego biura prasowego i do stałej współpracy z doradcą do spraw wizerunku w celu artykułowania stanowiska organów adwokatury, informacji o adwokaturze i wpływu na publiczny wizerunek adwokatury. Zobowiązujemy NRA do stworzenia własnych kanałów informacyjnych.

3.9. Krajowy Zjazd zaleca rozwijanie sądownictwa polubownego oraz promowanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów.

3.10. Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do podejmowania stałych działań mających na celu obronę i wzmocnienie pozycji sądów i Trybunału Konstytucyjnego, ich niezależności i niezawisłości.

3.11. Krajowy Zjazd Adwokatury opowiada się za rozdzieleniem funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego.

3.12. Krajowy Zjazd Adwokatury zwraca się z apelem do Ministra Sprawiedliwości i do Parlamentu Rzeczypospolitej o podjęcie natychmiastowych działań zmierzających do uchylenia skutków nowelizacji ustawy o ustroju sądów powszechnych z 29 czerwca 2007 r. Kierując się dobrem wymiaru sprawiedliwości, którego adwokatura jest istotną częścią, Krajowy Zjazd zwraca uwagę na zagrożenie niezależności sądów oraz cywilizacyjnej i konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawa. Nowela z 29 czerwca 2007 r. stanowi wyłom w niezależności sędziowskiej, będąc zagrożeniem dla podstaw funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

3.13. Krajowy Zjazd Adwokatury zwraca się do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o zmianę przepisów kodeksu postępowania karnego w celu uchylenia skutków nowelizacji, praktycznie eliminującej czynnik społeczny z udziału w orzekaniu w większości spraw karnych. Przywrócenie udziału ławników w tych sprawach jest wypełnieniem konstytucyjnej zasady udziału czynnika społecznego i kolegialnego orzekania. Krajowy Zjazd Adwokatury zwraca uwagę na potrzebę podjęcia prac legislacyjnych nad zmianą modelu postępowania przygotowawczego, w szczególności przez wprowadzenie instytucji sędziego śledczego

nadzorującego legalność działań policji i prokuratury i wyposażenia sędziego śledczego w uprawnienia do prowadzenia spraw o najcięższe zbrodnie.

4. System pomocy prawnej

Krajowy Zjazd Adwokatury, zwraca się do Ministra Sprawiedliwości i Rady Ministrów oraz Parlamentu o przygotowanie i uchwalenie ustawy, która w sposób pełny, zgodny z interesem obywateli, uwzględniający dotychczasową tradycję świadczenia pomocy prawnej w Polsce oraz orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego i rozwiązania przyjmowane w innych państwach europejskich, zwłaszcza w zakresie zastąpienia regulacyjnej roli administracji publicznej o charakterze rządowym uprawnieniami niezależnego od administracji rządowej organu nadzoru, ureguluje świadczenie pomocy prawnej w Polsce. Adwokatura deklaruje aktywny udział w procesie ustawodawczym. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje adwokatów do prac nad przyszłością systemu pomocy prawnej w Polsce, przede wszystkim, w ramach samorządu zawodowego. Uznaje, że udział adwokatów w promowaniu projektów niezgodnych z nienaruszalnymi zasadami zawodu adwokata jest sprzeczny z dobrem adwokatury.

4.1 Adwokatura w systemie pomocy prawnej

4.1.a Adwokatura wskazuje na obowiązek Państwa polegający na wprowadzaniu i ochronie mechanizmów gwarantujących posiadanie profesjonalnych i moralnych kwalifikacji przez osoby udzielające pomocy prawnej. Państwo ma też obowiązek takiego kształtowania systemu świadczenia pomocy prawnej, który stworzy instytucjonalne gwarancje ochrony interesu publicznego poprzez bezwzględną ochronę tajemnicy zawodowej oraz wykluczenie dowodu z zeznań osoby udzielającej pomocy obywatelowi na okoliczność, o której dowiedziała się przy udzielaniu pomocy prawnej. Adwokatura zwraca uwagę na istnienie znacznej, nieregulowanej ustawowo sfery świadczenia usług prawnych przez osoby niewykonujące zawodu zaufania publicznego. Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 19 kwietnia 2006 roku (sygn. akt: K 6/06) ustawodawca winien wyraźnie rozgraniczyć sfery pomocy prawnej, które mogą być świadczone wyłącznie przez osoby wykonujące zawód zaufania publicznego, od tych, które nie wymagają szczególnych kwalifikacji określonych w ustawach regulujących ustrój i działalność adwokatury i radców prawnych, i które mogą być wykonywane przez osoby mające wykształcenie prawnicze. Przeprowadzenie takiego podziału musi nastąpić w interesie publicznym i w żadnym wypadku nie może obejmować jakichkolwiek form udzielania pomocy prawnej w sprawach karnych, jak również nie może umożliwiać podejmowania zastępstwa w postępowaniu przez sądami i w postępowaniach przed organami władzy publicznej, tak rządowej, jak i samorządowej.

4.2. Świadczenie usług prawnych przez absolwentów prawa

4.2.a Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do podejmowania działań zmierzających do uświadomienia opinii publicznej faktycznego otwarcia zawodów prawniczych, z jednoczesnym podkreśleniem roli aplikacji zakończonej egzaminem adwokackim jako najwłaściwszej i podstawowej drogi dochodzenia do zawodu adwokata. Zjazd zobowiązuje do przygotowania propozycji oraz pojęcia działań zmierzających do przyjęcia rozwiązań legislacyjnych dotyczących organizacji egzaminu adwokackiego z uwzględnieniem samorządowego charakteru egzaminu. Zobowiązuje przy tym do stałego monitorowania projektowanych i obowiązujących rozwiązań legislacyjnych oraz do podejmowania intensywnych działań, zmierzających do zmiany przepisów godzących w prawidłowe wykonywanie zawodu adwokata, naruszających słuszne prawa adwokatów oraz godzących w istotę wymiaru sprawiedliwości i prawa obywateli – przez odpowiednie inicjatywy w procesie legislacyjnym oraz poprzez kierowanie wniosków o zbadanie zgodności z konstytucją takich rozwiązań legislacyjnych, które naruszają te zasady.

4.2.b Krajowy Zjazd upoważnia Naczelną Radę Adwokacką do współdziałania w procesie legislacyjnym, który uporządkowałby zasady świadczenia usług prawnych przez absolwentów prawa. Z zakresu tych usług powinno zostać wyłączone świadczenie pomocy prawnej w sprawach karnych. Podobnie wyłączone winno być zastępstwo procesowe w postępowaniu przed sądami i organami władzy publicznej, tak rządowej, jak i samorządowej.

4.2.c Krajowy Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do działań na rzecz zapewnienia profesjonalnej pomocy prawnej poprzez rozszerzenie przymusu adwokackiego, zwłaszcza w postępowaniach przed sądami drugiej instancji. Zjazd zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do bezwzględnego przeciwstawiania się ewentualnym próbom pozbawienia adwokatów wyłączności obrony w sprawach karnych.

4.2.d Projekty legislacyjne zmierzające do stworzenia ustawowych podstaw zawodu doradcy prawnego nie są uzasadnione zamiarem otwarcia dostępu do zawodów prawniczych czy też zwiększeniem dostępu do pomocy prawnej. W ocenie Krajowego Zjazdu rzeczywistym celem tych działań jest dezintegracja niezależnego od administracji państwowej systemu ochrony i pomocy prawnej.

4.2.e Krajowy Zjazd wyraża sprzeciw dla prób legislacyjnych, które zmierzają do stworzenia nowego zawodu prawniczego, posiadającego uprawnienia analogiczne do uprawnień adwokatów bądź radców prawnych. Uznaje te próby za działanie lobbysty chroniącego interesy tych osób, które nie zamierzały poddać się rygorom związanym z wykonywaniem zawodu zaufania publicznego.

4.2.f Krajowy Zjazd uznaje za szkodliwe koncepcje zakładające obniżenie wymagań profesjonalnych i moralnych niezbędnych do wykonywania zawodów zaufania publicznego. Błędne i szkodliwe społecznie są te projekty, które zakładają możliwość uzyskania tytułu adwokata lub radcy prawnego z pominięciem drogi szkolenia aplikacyjnego i zamianą pieczy samorządu na kontrolę administracyjną. Koncepcje te łamią konstytucyjną zasadę pieczy samorządu zawodowego nad wykonywaniem zawodu zaufania publicznego.

4.3 Nieodpłatna pomoc prawna

4.3.a. Wraz z rozwojem cywilizacyjnym, pełniejszym wykorzystywaniem przez obywateli polskich możliwości płynących z przynależności do Unii Europejskiej, wzrostem zamożności i potrzeb obywateli, zwiększać się będzie potrzeba korzystania z profesjonalnej pomocy prawnej. Część obywateli, z różnych powodów, nie będzie jednak w stanie ponieść kosztów takiej pomocy. Zapewnienie pomocy prawnej dla tej grupy obywateli to nie tylko zadanie władzy publicznej, ale także adwokatury.

4.3.b Adwokaci zawsze wspierali obywateli, którzy potrzebowali pomocy. Postępowali tak w latach 80. XX wieku poprzez udzielanie honorowej pomocy we współpracy z charytatywnymi organizacjami kościelnymi. Czynią to także ostatnio poprzez organizowanie dni nieodpłatnej pomocy prawnej oraz wspieranie działań organizacji pozarządowych, zwłaszcza uniwersyteckich klinik prawa. Adwokatura uważa, że system nieodpłatnej pomocy prawnej wymaga zasadniczej zmiany.

4.3.c Krajowy Zjazd Adwokatury zwraca się do Ministra Sprawiedliwości i Rady Ministrów oraz Parlamentu o przygotowanie i uchwalenie przepisów umożliwiających obywatelom korzystanie z nieodpłatnej pomocy prawnej finansowanej przez Państwo. Regulacja taka nie powinna wprowadzać dodatkowych kosztownych struktur administracyjnych. Powinna natomiast prowadzić do wykorzystania możliwości dotychczasowych organów władzy publicznej, rządowej i samorządowej oraz sądów i prokuratur. Nowy system nieodpłatnej pomocy prawnej winien przede wszystkim zakładać wprowadzenie pomocy przedsądowej, aby po kilku latach objąć jednolitym sprawdzonym systemem zarówno pomoc prawną przedsądową, jak i udzielaną w postępowaniach sądowych i przed organami władzy publicznej. Nowy system winien powinien wykorzystywać możliwości organizacji pozarządowych.

4.3.d Zjazd zobowiązuje NRA do wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą zmierzającą do zniesienia obowiązku podatkowego związanego z nieodpłatnym świadczeniem honorowej pomocy prawnej.

4.3.e Krajowy Zjazd wyraża uznanie tym kolegom, którzy świadczą nieodpłatną pomoc prawną potrzebującym. Zjazd wzywa adwokatów, aby dobrowolnie honorowo świadczyli pomoc prawną w drobnych sprawach życia codziennego, postępując tak dla wyrażenia solidarności z osobami potrzebującymi oraz za

przykładem kolegów adwokatów w innych krajach. Zjazd podkreśla, że właściwe byłoby dokumentowanie przez adwokatów czasu zawodowego poświęconego na taką honorową pomoc.

4.3.f Zjazd zobowiązuje NRA do opracowania programu nieodpłatnej pomocy prawnej. Zaangażowanie do prac w takim systemie aplikantów adwokackich i absolwentów wydziałów prawa, którzy zamierzają przygotować się do konkursów na aplikację adwokacką, pozwoli na zwiększenie praktycznego charakteru aplikacji i przyczyni się do wzrostu poziomu etycznego, a absolwentom prawa przybliży charakter zawodu adwokata.

4.3.g Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje NRA do podjęcia starań na rzecz pozyskania dla takiej pomocy środków finansowania z funduszy europejskich.

5. Aplikacja adwokacka

5.1 Krajowy Zjazd Adwokatury uznaje, że właściwą drogą do zawodu adwokata jest aplikacja adwokacka. NRA zmieni zasady odbywania aplikacji adwokackiej poprzez nadanie jej jeszcze bardziej praktycznego wymiaru oraz uwzględnienie coraz bardziej masowego charakteru aplikacji. Naczelna Rada Adwokacka winna rozważyć potrzebę zmian organizacyjnych w programie szkolenia poprzez wydzielenie ośrodków szkoleniowych zajmujących się szkoleniem teoretycznym, zorganizowanie zajęć seminaryjnych w izbach – przy zachowaniu zasady patronatu.

5.2 Nadanie niektórym zawodom charakteru zawodów zaufania publicznego oznacza, w rozumieniu Konstytucji, ustawową dopuszczalność nakładania pewnych ograniczeń w zakresie konstytucyjnej wolności dostępu do zawodu i jego wykonywania (art. 65 ust. 1 Konstytucji). Samorząd zawodowy winien mieć większy wpływ na zasady i tryb prowadzenia konkursów na aplikację adwokacką i decydujący wpływ na prowadzenie egzaminu zawodowego. Zjazd uznaje za konieczne wykonanie przez ustawodawcę orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, zobowiązujących do zmiany zasad prowadzenia konkursów na aplikację adwokacką i egzaminu adwokackiego. Adwokatura opowiada się za ukształtowaniem przejrzystych zasad dostępu do zawodu adwokata.

5.3 Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą w celu przywrócenia adwokataturze większego wpływu na zasady i tryb prowadzenia konkursów na aplikację adwokacką i ostateczne rozstrzygnięcie, że prowadzenie egzaminu zawodowego zostanie powierzone samorządowi adwokackiemu, z udziałem przedstawicieli władzy publicznej i środowisk naukowych oraz przy założeniu całkowicie czytelnych reguł i form tego egzaminu.

6. Odrębność zawodu adwokata

6.1 Krajowy Zjazd Adwokatury uważa za konieczne określenie fundamentalnych, nienaruszalnych założeń, które powinny zostać uwzględnione we wszelkich pracach legislacyjnych oraz ewentualnych dyskusjach dotyczących przyszłości zawodów prawniczych w Polsce i w Unii Europejskiej. Zjazd zalicza do takich nienaruszalnych cech zawodu adwokata przede wszystkim: niezależność, podleganie nadzorowi samorządu, odpowiedzialności dyscyplinarnej i zasadom etycznym, a także objęcie tajemnicą zawodową. Krajowy Zjazd Adwokatury uznaje za niedopuszczalne wykonywanie zawodu adwokata w połączeniu z takimi formami aktywności zawodowej, które niezależność tę mogłyby podważyć, w tym pozostawania w stosunku pracy. Bezwzględными warunkami dla możliwości posługiwania się tytułem adwokata są kwalifikacje merytoryczne i moralne do wykonywania zawodu, gwarantujący wypełnianie tych kwalifikacji system szkoleń i rekrutacji oraz osobistą odpowiedzialność za skutki wykonywanych czynności. Jednym z zasadniczych wyróżników zawodu adwokata powinien pozostać nowoczesnie zdefiniowany zakaz reklamy świadczonych usług.

6.2 Wskazanymi kryteriami powinni się kierować uczestnicy publicznej dyskusji o połączeniach niektórych zawodów prawniczych lub o zanikaniu innych.

6.3 Tymi kryteriami winna się kierować adwokatura w celu zapewnienia obywatelom racjonalnego systemu pomocy prawnej.

6.4 Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do bezwzględnej ochrony tych nienaruszalnych zasad wykonywania zawodu adwokata w ewentualnych pracach legislacyjnych lub dyskusjach publicznych dotyczących zawodów prawniczych.

6.5 Zjazd zobowiązuje NRA do przeciwstawienia się kreowaniu zasady domniemania winy w odniesieniu do adwokatów, których inicjatywa procesowa przy świadczeniu pomocy prawnej nie może być oceniana w sposób uproszczony, jako pomoc zmierzająca do uniknięcia odpowiedzialności.

6.6. Naczelna Rada Adwokacka winna także protestować przeciwko jakimkolwiek odstępstwom od zasad wolnego rynku w stosunku do wynagrodzeń za czynności adwokackie i wszelkim zamierzeniom, które mogą prowadzić do zniszczenia podstaw materialnych kancelarii adwokackich – i tym samym przekreślać możliwość rozwoju, zwłaszcza młodych adwokatów.

6.7 Zjazd zobowiązuje NRA do szczególnej pomocy adwokatom pomawianym, w wypadku gdy zarzuty te są oparte wyłącznie na podstawie pomówień uzyskiwanych przez organy ścigania w sytuacji stosowania długotrwałych aresztów lub jakiegokolwiek innej presji, pod którą pozostają pomawiający.

6.8 Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do działań zmierzających do dostosowania regulacji wykonywania zawodu do zmieniającej się rzeczywistości, dla zachowania uczciwej konkurencji. Zjazd zobowiązuje NRA do podjęcia prac nad możliwością prowadzenia działalności adwokackiej w formie spółek kapitałowych, przy zachowaniu zasady osobistej odpowiedzialności oraz przy poszanowaniu tajemnicy zawodowej i swobody wyboru miejsc aktywności zawodowej, zgodnie z prawem wspólnotowym. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje NRA do analizy możliwości zatrudniania w firmach prowadzonych przez adwokatów osób niebędących adwokatami do zarządzania tymi przedsiębiorstwami oraz do dokonania analizy możliwości prowadzenia wspólnych przedsięwzięć adwokatów z osobami wykonującymi inne zawody, w tym nieprawnicze.

6.9 Zjazd zobowiązuje NRA do opracowania zmian zakresu stosowania tajemnicy zawodowej, zwłaszcza wobec potrzeby zwalczania zagrożenia globalną przestępczością, relacji adwokata ze spółką adwokacką oraz umożliwienia adwokatom skutecznego dochodzenia wynagrodzeń.

6.10 Prace Naczelnej Rady Adwokackiej powinny też objąć analizę nowego zjawiska – prawnika w dużej międzynarodowej firmie prawniczej, pod kątem określenia zakresu krajowej odpowiedzialności dyscyplinarnej takich osób.

6.11 Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje NRA do dostosowania zasad etyki i godności zawodu do potrzeb szerszego wykorzystania nowoczesnych środków komunikowania się, potrzeby świadczenia pomocy prawnej przez internet, potrzeby szerszego informowania o świadczonej pomocy prawnej czy też nowoczesnych uregulowań sposobów pozyskiwania klientów.

6.12 Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do egzekwowania uchwały o obowiązkowym doskonaleniu zawodowym adwokatów.

6.13 Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje NRA do zapewnienia ochrony prawnej tytułowi adwokata.

6.14 Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje NRA do opracowania systemu wizualnej identyfikacji zewnętrznej jako zalecanego do stosowania przez adwokatów, z obowiązkiem jego rejestracji i objęcia ochroną prawną.

6.15 Krajowy Zjazd Adwokatury uważa, że o przyszłości zawodu adwokata winni decydować adwokaci, na podstawie oceny interesu społecznego, przy poszanowaniu tradycji i na podstawie doświadczenia płynącego z funkcjonowania najstarszego samorządu zawodowego w Polsce. Adwokatura będzie brała pod uwagę wszelkie pomysły i sugestie pochodzące od innych środowisk – zwraca jednak uwagę, że to na adwokatach, a nie na przedstawicielach tych innych środowisk, ciąży obowiązek zachowania tożsamości zawodu.

7. Przepływ pomiędzy zawodami prawniczymi

7.1. Krajowy Zjazd Adwokatury uznaje za konieczny i pożądaną przepływ prawników pomiędzy regulowanymi zawodami prawniczymi. Sytuacja taka wzmacnia adwokaturę, a także szeroko pojęty wymiar sprawiedliwości, zapewniając zawodom prawniczym wymianę profesjonalnie przygotowanych prawników o cennych doświadczeniach i umiejętnościach.

7.2. Krajowy Zjazd Adwokatury stwierdza, że model dochodzenia do funkcji sędziego, który zapewniać powinien osiągnięcie wysokiego poziomu etycznego i profesjonalnego, przy wykorzystaniu doświadczenia życiowego niezbędnego do prawidłowego orzekania, wymaga zmiany. Ostatni ze wskazanych warunków jest niedostateczny w przypadku młodych sędziów. Nie eliminuje tego przyjęcie koncepcji sędziego na próbę. Taki stan rzeczy winien zmobilizować adwokaturę do intensyfikacji działań umożliwiających zmianę obowiązującego prawa w taki sposób, aby drogą do funkcji sędziego była aplikacja i praca w jednym z pozostałych zawodów prawniczych. Nieliczne przyjęcia na aplikację sądową przy jednoczesnym rozszerzeniu liczbowym grona aplikantów pozostałych zawodów prawniczych nie mogą długo współistnieć.

7.3. Funkcja sędziego winna być ukoronowaniem drogi zawodowej prawników z innych zawodów. Krajowy Zjazd Adwokatury zwraca się do Ministra Sprawiedliwości i Rady Ministrów oraz Parlamentu o przedstawienie i uchwalenie stosownej regulacji, która wykorzystalaby gotowość wielu adwokatów do podjęcia funkcji sędziego. Zdanie egzaminu adwokackiego, staż zawodowy i dokonania zawodowe adwokatów winny być naturalną drogą do funkcji sędziego.

8. Organizacja adwokatury

8.1. Ustawa Prawo o Adwokaturze z 1982 r. spełniła nadzieje adwokatów. Od czasu jej wejścia w życie upłynęło jednak ponad 25 lat, co we współczesnej polskiej rzeczywistości oznacza wiele zasadniczych zmian otoczenia ustrojowego, społecznego, gospodarczego. Zmieniła się też sama adwokatura i adwokaci. Nowe czasy, nowe wyzwania wymagają nowej regulacji ustawowej. Projekt nowej ustawy powinien jednak uwzględniać dotychczasowy dorobek adwokatury, w tym także tradycyjne zasady organizacji adwokatury.

8.2. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do kontynuowania prac nad projektem nowej ustawy o adwokaturze i podjęcia starań o nadanie takiemu projektowi charakteru inicjatywy ustawodawczej.

9. Postępowania dyscyplinarne

9.1. Odpowiedzialność dyscyplinarna adwokatów przed samorządem zawodowym jest gwarantem niezależności wykonywania zawodu i gwarantem poszanowania praw obywateli. System odpowiedzialności jest udoskonalany. Zmiany powinny polegać na zwiększeniu wymagań od rzeczników dyscyplinarnych i sędziów dyscyplinarnych, na zwiększeniu ich odpowiedzialności w stosunku do środowiska oraz zwiększeniu sprawności organizacyjnej tych organów.

9.2. Krajowy Zjazd upoważnia Naczelną Radę Adwokacką do analizy możliwości zmiany zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów w drugiej instancji oraz ewentualnego wyodrębnienia ustawowego rzeczników dyscyplinarnych i Naczelnego Rzecznika Dyscyplinarnego ze struktur rad adwokackich, w celu zwiększenia ich samodzielności i niezależności.

10. Zróżnicowanie adwokatury

10.1. Krajowy Zjazd uznaje za konieczne podjęcie działań zmierzających do uwzględnienia szczególnej sytuacji i potrzeb adwokatów wykonujących zawód w różnych środowiskach, formach instytucjonalnych i różnych specjalizacji. Krajowy Zjazd Adwokatury uważa, że zasada solidaryzmu adwokatów winna stanowić podstawę przyszłego funkcjonowania adwokatury.

10.2. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje NRA do opracowania systemu solidarnego wspomaganie adwokatów potrzebujących pomocy lub wsparcia poprzez samorządowy system ubezpieczeń. Zabezpieczenie wszystkich członków środowiska na wypadek niepowodzenia zawodowego lub życiowego to wymóg cywilizacyjny, który winien być podstawą nowoczesnej spójności społeczności adwokackiej.

10.3. Różnorodność adwokatury mieści się w ramach jednego samorządu zawodowego. Jednak w sytuacji, w której liczebność wielu izb wzrasta bardzo znacząco, Zjazd uznaje za pożyteczne tworzenie mniejszych organizacji adwokackich, stowarzyszeń i klubów, których członkowie będą zrzeszali się na zasadach bardziej szczegółowych kryteriów niż ogólna przynależność do wspólnego zawodu.

11. Organizacja pracy Prezydium NRA i NRA

11.1. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do wprowadzenia czytelnego organizacyjnego podziału kompetencji poszczególnych członków organów adwokatury w celu dokładnego egzekwowania od konkretnych osób wykonywania ich zadań. Zobowiązuje ponadto NRA do przygotowania regulacji umożliwiającej udzielanie absolutorium – oddzielnie poszczególnym członkom organów adwokatury.

11.2. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Prezesa NRA do takiego ograniczenia swojej aktywności zawodowej, aby mógł wykonywać swoją funkcję z zaangażowaniem koniecznym dla prowadzenia spraw adwokatury. Zjazd uznaje za konieczne odpłatne pełnienie tej funkcji. Zjazd upoważnia NRA do uchwalenia wynagrodzenia odpowiedniego do wymiaru zadań Prezesa NRA.

11.3. Zjazd wyraża przekonanie, że członkowie organów adwokatury, od których będzie wymagana wielka aktywność i zaangażowanie w jej sprawy, ograniczą w odpowiednim stopniu aktywność zawodową. Zjazd upoważnia NRA do przyznania takim osobom stosownych wynagrodzeń.

11.4. Krajowy Zjazd Adwokatury upoważnia NRA do zatrudnienia w biurze obsługi organów adwokatury osób z kwalifikacjami menedżerów, które zajmą się profesjonalnym zarządzaniem wymagającymi tego polami aktywności adwokatury.

11.5. Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje Naczelną Radę Adwokacką do wprowadzenia w organach adwokatury i organach izb adwokackich systemu informatycznego i do dostosowania go do potrzeb organizacyjnych adwokatury.

11.6. Krajowy Zjazd Adwokatury upoważnia Naczelną Radę Adwokacką do nabycia nowej siedziby organów adwokatury.

Przewodniczący
Krajowego Zjazdu Adwokatury
(Henryk Romańczuk)
adw. Henryk Romańczuk

Sekretarz
Krajowego Zjazdu Adwokatury
(Monika Strus-Wołos)
adw. Monika Strus-Wołos